

18

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän konserniohjeluonnoksesta

HEL 2024-012151 T 00 01 05

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle (HSY) luonnoksesta kuntayhtymän konserniohjeeksi seuraavan lausunnon:

Konserniohjeluonnos on hyvin valmisteltu kokonaisuus ja ohjaa tarkoituksenmukaisella tavalla konsernin toimintaa. Helsingin kaupungilla on luonnokseen seuraavat yksityiskohtaiset kommentit:

Kohdassa 3.1. konsernin määrittely on kuvattu kuntayhtymäkonsernia ja todettu, ettei se ole osakeyhtiölain mukainen konserni. Tältä osin tulisi kuitenkin lisätä asianmukaiset viittaukset kuntalain asiaa koskeviin säännöksiin.

Kohdan 6. hyvä johtamis- ja hallintotapa mukaan ” HSY:n toimitusjohtajalla tai hänen nimeämällään henkilöllä on läsnäolo- ja puheoikeus tytäryhteisön kokouksissa tai seminaareissa”. Ottaen ensin huomioon, että tässä lauseessa ei ole määritelty tarkemmin, mitä tytäryhteisön kokouksia tämä koskee, mikä voi aiheuttaa epäselvyyksiä, niin tämä myös poikkeaa Helsingin valitsemasta tavasta toteuttaa konsernijohdon tietojensaantioikeutta, joka perustuu yhtiöjärjestyksessä määrättyyn selkeään tietojensaantioikeuteen. Sen lisäksi tietojensaantioikeutta voidaan Helsingissä toteuttaa esimerkiksi säännöllisillä tapaamisilla tytäryhteisön johdon kanssa. Em. siteeratun lauseen tarkoituksenmukaisuutta on siis syytä harkita mm. sen yksiselitteisyyden sekä julkisuuslain kannalta sekä siitä näkökulmasta, että osakeyhtiön hallituksen tulee edistää huolellisesti toimien yhteisön etua ja näin voidaan käydä tämän työn suorittamiseksi tarvittavat keskustelut haluamallaan tavalla. Hallitus voi myös aina kutsua kokoukseensa haluamansa henkilöt.

Kohdassa 7.2. on käsitelty ennakkosuostumuksen alaisia asioita. Suurin osa asioista edellyttää HSY:n konsernijohdon ennakkosuostumusta. Konsernijohdon käsitteen laaja sisältö huomioiden, tällöin on myös syytä samalla määrittää ne yleiset reunaehdot, joilla kannan antava taho määritetään. Esim. Helsingissä on todettu, että kaupungin kannan antava taho ratkaistaan tapauskohtaisesti asian taloudellisen ja periaatteellisen merkityksen sekä muiden vastaavien seikkojen perusteella. Vaihtoehtoisesti, suurin osa HSY:n konsernijohdon ennakkokantaa edellyttävistä asioista on luonteeltaan sellaisia, että niistä voisi suoraan

edellyttää HSY:n hallituksen ennakkokantaa. Kaikki luetteloissa mainitut asiat ovat tytäryhtiön toiminnan kannalta erityisen merkittäviä ja siten merkittäviä myös yhtymäkonsernin kannalta.

Kohdassa 7.2. on todettu, että hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että HSY:n ennakkokanta on saatu ennen kuin hallitus päättää asiasta. Helsingissä tältä osin on konserniohjeessa todettu, että "Kaupungin kannan hankkimisessa ei ole kyse tytäryhteisön sisäisen päätöksenteon tai tytäryhteisöä koskevan lainsäädännön mukaisen hallituksen tai toimivan johdon vastuun siirtämisestä konsernijohdolle tai kaupunginkanslialle, eikä se saa aikaan oikeudellista yhteisvastuuta tytäryhteisön ja kaupungin välillä. Tästä syystä kaupungin muodollinen kanta annetaan vasta sen jälkeen, kun tytäryhteisön hallitus on muodostanut oman näkemyksensä ja tahtotilansa asiasta." Konserniohjetta olisi syytä täsmentää suhteessa yhtiön omaan päätöksentekoon ja ennakkokannan antamiseen nähden.

Kohdassa 7.3. käsitellään menettelyohjeiden antamista edustajille ja jäsenille. Kohdassa on todettu, että "HSY:n hallitus antaa toimiohjeet tytäryhteisöjen kokouksiin taloudellisesta tai periaatteellisesti laajakantoisissa asioissa, sekä toimiohjeet Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n ja Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän yhtiökokouksiin, joissa päätetään hallituksen ja johtokunnan jäsenten valinnasta. Muissa kuin edellä mainituissa asioissa toimiohjeita antaa HSY:n toimitusjohtaja." Tästä ei ilmene, miksi eri yhteisöihin ja niiden yhtiökokouksiin annetaan eri tahon toimesta yhtiökokoustoimiohjeita, minkä vuosi kohtaa kehoitetaan pohtimaan järjestelyn tarkoituksenmukaisuutta kokonaisuutena jäljempänä myös Pääkaupungin Vesi Oy:n hallituskokoonpanosta todettu huomioiden.

Kohdassa 9.4. hallituksen jäsenten palkkio on todettu, että mikäli tytäryhteisöjen hallitusten jäsenien kokouspalkkiot on määritelty HSY:n luottamushenkilöiden palkkiosäännössä, noudatetaan sitä. Tässä olisi hyvä määritellä ne reunaehdot, joiden mukaan palkkiot määrätään, sikäli kun niitä ei ole määritelty edellä viitatussa palkkiosäännössä.

Konserniohjelun läpikäynnin yhteydessä on havaittu, että Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n (PSV) hallituksessa on yhdeksän (9) jäsentä ja yhdeksän (9) varajäsentä, joista useimmat ovat samalla myös HSY:n hallituksen jäseniä ja varajäseniä. Helsingin konserniohjeen mukaan tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten lukumäärä pyritään määrittelemään tehokkaan ja tuloksellisen työskentelyn kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Tästä syystä Helsingin kaupungin tytäryhteisöjen hallitukseen valitaan vähintään kolme (3) ja enintään viisi (5) jäsentä, ellei jäsenten määrästä poikkeamiseen ole yksittäistapauksessa erityinen syy. Lisäksi Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksen nykyinen

28.10.2024

Asia/18

kokoonpano voi aiheuttaa jääviysongelmia, kun HSY:n hallituksessa päätetään Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n asioita esim. ennakkosuostumustilanteessa. Edellä olevien seikkojen johdosta kehoitetaan HSY:ta purkamaan yhtiön esteellisyyttä aiheuttava tilanne PSV:n hallituksen osalta ja lisäksi tarkastelemaan hallituksen jäsenten määrää ja varajäsenten tarkoituksenmukaisuutta ottaen huomioon yhtiön toiminnan operatiivinen luonne sekä laajuus (liikevaihto alle 4 miljoonaa euroa).

Esittelijän perustelut

HSY pyytää konserniohjelunoksesta jäsenkuntien lausuntoa. Lausuntoa on pyydetty 1.11.2024 mennessä.

Konserniohjelunnos

Konserniohjeesta päättää HSY:n yhtymäkokous. Konserniohjeen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025.

Konserniohjeelle luodaan puitteet HSY:n yhtymäkonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukselle HSY:n asettamien tavoitteiden toteuttamiseksi.

Konserniohjeen tarkoituksena on tukea HSY:n konsernijohtamista ja omistajaohjausta siten, että yhtymäkonsernia voidaan johtaa ja ohjata yhteisillä toimintaperiaatteilla HSY:n kokonaiset huomioiden. Tätä tarkoitusta varten konserniohjeen tavoitteena on luoda yhdenmukaisia menettelytapoja yhtymäkonsernin tytäryhteisöjen ohjaukseen sekä varmistaa toiminnan läpinäkyvyys ja tiedonkulku. Yhtymäkokous vahvistaa HSY:n omistajaohjauksen periaatteet sisältävän konserniohjeen, joka muodostaa yhdessä strategian kanssa, HSY:n omistajaohjauksen menettelyjä ja toimintatapoja määrittävän kokonaisuuden.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 4.10.2024
- 2 Lausuntopyyntö 4.10.2024, liite, HSYn konserniohjeen luonnos, lokakuu 2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY

Otteen liitteet

Esitysteksti

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) konserniohjeluonnoksesta

Valmistelijat / lisätiedot:
Kattelus Johanna

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallituksen konsernijaosto antaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymän (HSY) konserniohjeen luonnoksesta seuraavan lausunnon:

1
Konserniohjeluonnoksessa mainitut konsernijohdon ennakkokantaa edellyttävät asiat ovat luonteeltaan sellaisia, että niistä tulisi edellyttää HSY:n hallituksen ennakkokanta. Kaikki kyseiset asiat ovat tytäryhteisön toiminnan kannalta erityisen merkittäviä ja merkittäviä myös yhtymäkonsernin kannalta. Päätösvalta ennakkokannan antamisesta tulisi siten olla HSY:n hallituksella eikä kolmen henkilön muodostamalla HSY:n konsernijohdolla.

2
Konserniohjeluonnoksen mukaan tytäryhteisön hallitukseen valitaan pääsääntöisesti 3 jäsentä. Perustellusta syystä tytäryhteisön hallituksen koko voi olla suurempi. Kirjaus on HSY:n tytäryhteisöjen toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukainen. Espoon kaupunki kehottaa HSY:tä kuitenkin tarkastelemaan jatkossa tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanoja. Konserniohjeluonnoksen käsittelyn yhteydessä on noussut esiin HSY:n merkittävimmän tytäryhteisön Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksen kokoonpano. Sen hallituksessa jäsenenä ja varajäsenenä on useita HSY:n hallituksen jäseniä ja varajäseniä. Tämä aiheuttaa jääviyteen liittyviä ongelmia päätöksenteossa tilanteissa, joissa HSY:n hallituksessa päätetään Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n asioista. Jääviyteen liittyviä ongelmia saattaa aiheutua myös Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksessa. Samalla kehoitetaan tarkastelemaan Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksen jäsenten määrää ja varajäsenten tarkoituksenmukaisuutta ottaen huomioon yhtiön toiminnan operatiivinen luonne ja toiminnan laajuus, johon nähden 9-jäseninen hallitus on tarpeettoman suuri ja voi heikentää hallituksen tehokasta työskentelyä.

3
HSY:n tytäryhteisöjen hallitusten kokouspalkkiot tulisi kaikissa

tapauksissa olla määritetty palkkiosäännössä. Konserniohjeluonnoksen mukaan yhteisöjen hallituksen kokouspalkkiot määräytyvät HSY:n luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaan, mikäli kokouspalkkiot on palkkiosäännössä määritelty.

Muilta osin konserniohjeluonnoksesta ei ole lausuttavaa.

Käsittely

Päätös

Selostus

HSY on pyytänyt jäsenkunniltaan lausuntoa 1.11.2024 mennessä konserniohjeensa luonnoksesta. Konserniohjeesta päättää HSY:n yhtymäkokous. Konserniohjeen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025.

Konserniohjelun ohjaa tarkoituksenmukaisella tavalla HSY-konsernin toimintaa. Espoon kaupunki lausuu konserniohjeen ennakkokannan antoa, hallitusjäsenten määrää sekä hallituspalkkioiden määräytymistä liittyvistä kysymyksistä. Muilta osin konserniohjeluonnoksesta ei ole lausuttavaa.

Tytäryhteisöille annettavat ennakkokannat

Konserniohjeluonnoksen kohdan 7.2 mukaan yhtymäkonserniin kuuluvan tytäryhteisön on hankittava HSY:n ennakkokanta ennen merkittävästä asiasta päättämistä. Tytäryhteisön on hankittava **HSY:n toimitusjohtajan** ennakkokanta ennen päätöksentekoa seuraavista asioista:

- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen, kun kyse ei ole olennaisesta muuttamisesta;
- yhtiökokoukselle tehtävä voitonjakoehdotus, mikäli se poikkeaa yhtiön tavanomaisesta voitonjakokäytännöstä;
- lainananto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiötä sitovien rahavelvoitteiden antaminen.

Tytäryhteisön tulee hankkia **HSY:n konsernijohtajan** ennakkokanta seuraavissa asioissa:

- periaatteellisesti laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä toiminnan muuttaminen, mukaan lukien toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädännön mukaisen sidosyksikköasemansa suhteessa HSY:hyn;

- sulautuminen, jakautuminen tai tytäryhteisön perustaminen sekä muu yritysjärjestely kuten yrityskauppa;
- omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan;
- toimintaan nähden merkittävä investointi;
- toimintaan nähden epätavallinen tai merkittävä lainanotto tai -anto tai muu vastaava merkittävä rahoitusjärjestely;
- merkittävä henkilöstöpoliittinen muutos, esimerkiksi toimitusjohtajan valinta;
- merkittävän sopimuksen tai vastaavan tekeminen, joka johtaa kuntayhtymäkonsernin sisällä merkittävän vastuun syntymiseen.

Konsernijohtoon kuuluu konserniohjelun kohdan 3.2 mukaan HSY:n hallitus, toimitusjohtaja ja talousjohtaja. HSY:n hallitusta konsernijohtossa edustaa hallituksen puheenjohtaja, jollei hallitus toisin päättä.

Yllä luetellut **konsernijohtoon** ennakkokantaa edellyttävät asiat ovat luonteeltaan sellaisia, että niistä tulisi edellyttää HSY:n hallituksen ennakkokantaa. Kaikki kyseiset asiat ovat tytäryhteisön toiminnan kannalta erityisen merkittäviä ja merkittäviä myös yhtymäkonsernin kannalta. Päätösvalta ennakkokannan antamisesta tulisi siten olla HSY:n hallituksella eikä kolmen henkilön muodostamalla konsernijohtolla.

Tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano

Konserniohjelun kohdan 9.1 mukaan Tytäryhteisön hallitukseen valitaan pääsääntöisesti 3 jäsentä. Perustellusta syystä tytäryhteisön hallituksen koko voi olla suurempi.

Konserniohjeen kirjaus pääsääntöisesti kolmesta hallituksen jäsenestä on HSY:n tytäryhteisöjen toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukainen.

Konserniohjelun käsittelyn yhteydessä on noussut esiin HSY:n merkittävimmän tytäryhteisön Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksen kokoonpano. Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksessa jäsenenä ja varajäsenenä on useita HSY:n hallituksen jäseniä ja varajäseniä. Tämä aiheuttaa jääviyteen liittyviä ongelmia päätöksenteossa tilanteissa, joissa HSY:n hallituksessa päätetään Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n asioista. Jääviyteen liittyviä ongelmia saattaa aiheutua myös Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksessa.

Espoon kaupunki kehottaa HSY:tä tarkastelemaan jatkossa tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanoja. Muun muassa Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksen kokoonpanon osalta tulisi jatkossa hallituksen kokoonpanossa kiinnittää huomiota, ettei esteellisyysongelmilla vaikeuteta yhtiötä koskevaa päätöksentekoa. Lisäksi kehoitetaan tarkastelemaan

Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksen jäsenten määrää ja varajäsenten tarkoituksenmukaisuutta ottaen huomioon yhtiön toiminnan operatiivinen luonne ja toiminnan laajuus. Yhtiön tehtävänä on toimittaa omistajatahojen vesilaitosten käytettäväksi riittävä määrä laadukasta raakavettä omistamastaan Päijännetunnelista. Yhtiön liikevaihto vuonna 2023 oli noin 3,2 miljoona euroa. Yhtiön toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen 9-jäseninen hallitus on tarpeettoman suuri ja voi heikentää hallituksen tehokasta työskentelyä.

Myös varajäsenten valitseminen osakeyhtiöihin voi olla ongelmallista hallitusjäsenen vastuun näkökulmasta. Espoon kaupungin konserniyhtiöiden hallituksiin ei valita lainkaan varajäseniä; sama käytäntö on useilla muilla kuntakonserneilla.

Tytäryhteisöjen hallituksen jäsenen palkkio

Konserniohjelun kohdan 9.4 mukaan yhteisöjen hallituksen kokouspalkkiot määräytyvät HSY:n luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaan, mikäli kokouspalkkiot on palkkiosäännössä määritelty.

Kaupunki toteaa, että tytäryhteisöjen hallitusten kokouspalkkiot tulisi kaikissa tapauksissa olla määritetty palkkiosäännössä.

Päätöshistoria

Liitteet

1 HSY Konserniohje 2024_versio 2.10.2024

SISÄLLYSLUETTELO

Konsernijaosto ote pöytäkirjasta 28.10.2024

Pöytäkirjan kansilehti	1
8 § Lausunto HSY:n konserniohjelunoksesta	3
- Lausunto HSY:n luonnoksesta HSY:n uudeksi konserniohjeeksi	5
- HSY Konserniohjelunnos 2.10.2024	8
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	28

Konsernijaoston kokous

Aika Maanantai 28.10.2024 klo 13.04-13.30

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone, Asematie 7, 01300 Vantaa

Osallistujat

Jäsenet		Varajäsenet	
Abdi Faysal, puheenjohtaja	x	Kähkönen Osmo	
Kanerva Sami, 1. varapuheenjohtaja	-	Kaiju Susanna	x
Lundell Kai-Ari, 2. varapuheenjohtaja	x	Virkamäki Pekka	
Kaukola Ulla	x	Vesa Tiina	
Kasonen Mika	-	Raja-Aho Maarit	-
Räsänen Minna	x	Hilden Joni	
Kuusela Minna	x	Rämö Eve	
Orpana Anitta	x	Rokkanen Sakari	
Rehnström Kristian	x	Hakala Heli	
Hartikainen Janne	x	Kärki Niilo	
	13.12–13.30 §:t 8–12		
Vacker Marjo	x	Tuomela Tiina	
Lisäjäsen			
Nguyen Chau	x	Karinen Ville	
	13.16–13.30 §:t 8–12		
Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto			
Tahvanainen Säde, puheenjohtaja	x		
Kaira Lauri, I varapuheenjohtaja	-		
Aidanjuuri Tanja, II varapuheenjohtaja	x		
	13.12–13.30 §:t 8–12		
Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto			
Rokkanen Sakari, puheenjohtaja	x		
Niikko Mika, II varapuheenjohtaja	x		
Muut osallistujat			
Timonen Pekka, kaupunginjohtaja	x		
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja	x		
	13.04–13.17 13.27–13.30 §:t 1–9 & 11–12		
Anttila Tero, apulaiskaupunginjohtaja	x		
	13.04–13.08 13.09–13.30 §:t 1–3 & 5–12		
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja	x		
Kiljander-Kiiskinen Riikka, konsernipalvelujohtaja va.	x		
Vartiainen Samuli, konsernilakimies	x		
Aisha Akaydin, TET-harjoittelija	x		
Säyriö Oona, hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä	x		

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Faysal Abdi

Pöytäkirjanpitäjä Oona Säyriö

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 4.11.2024, sähköisesti.

Pöytäkirjantarkastajat

Marjo Vacker

Kai-Ari Lundell

§:t 3,4,5,6 & 7 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 6.11.2024 Vantaan kaupungin internetsivuilla, paatokset.vantaa.fi

8 § Lausunto HSY:n konserniohjelunoksesta

VD/6472/00.04.03/2024

PT/RK-K/OL

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) on pyytänyt jäsenkunniltaan lausuntoa luonnoksesta HSY:n uudeksi konserniohjeeksi. HSY:n perussopimuksen mukaan HSY:n on pyydettävä jäsenkunnilta lausunnot konserniohjeesta ja konserniohjeen muutoksista ennen sen hyväksymistä. Konserniohjeen hyväksymisestä päättää HSY:n yhtymäkokous. HSY:n Uuden konserniohjeen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025.

Vantaan kaupungin lausunto konserniohjelunoksesta on valmisteltu konsernipalveluiden palvelualueella yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Konserniohjelunoksen käsittelyn yhteydessä on noussut esiin HSY:n merkittävimmän tytäryhteisön Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksen kokoonpano. Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksessa jäsenenä ja varajäsenenä on useita HSY:n hallituksen jäseniä ja varajäseniä. Tämä aiheuttaa esteellisyyteen liittyviä ongelmia päätöksenteossa tilanteissa, joissa HSY:n hallituksessa päätetään Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n asioista. Esteellisyyteen liittyviä ongelmia saattaa aiheutua myös Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksessa. Yhtiön yhdeksänjäseninen hallitus on yhtiön toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen tarpeettoman suuri. Konserniyhtiöiden hallituksen jäsenille ei kannattaisi jatkossa valita osakeyhtiölain vastuukysymysten näkökulmasta lainkaan varajäseniä.

Lausunnot on pyydetty toimittamaan 1.11.2024 mennessä HSY:n kirjaamoon tai suoraan HSY:n johtavalle lakimiehelle.

Hallintosäännön 8 luvun 4 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan konsernijaosto päättää lausuntojen antamisesta kuntayhtymien talous- ja toimintasuunnitelmista samoin kuin muidenkin ulkopuolisille annettavien lausumien antamisesta tehtäväalueellaan.

Konsernijaosto 28.10.2024 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- antaa liitteen mukainen lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle luonnoksesta HSY:n uudeksi konserniohjeeksi; ja
- kehottaa HSY:n hallitusta kiinnittämään jatkossa huomiota Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksen kokoonpanoon ja hallituksen jäsenten määrään esitystekstin sekä liitteenä olevan lausunnon mukaisesti.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle (HSY) konserniohjeluonnoksesta
- HSY:n konserniohjeluonnos 2.10.2024

Täytäntöönpano: Konserniohjaus ja -valvonta

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Konsernilakimies Otto Lehto, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan kaupungin lausunto HSY:n konserniohjeluonnoksesta

Johdanto

Lausuntopyynnössään HSY pyytää jäsenkunnilta 1.11.2024 mennessä lausuntoa HSY:n konserniohjeen luonnoksesta. Konserniohjeesta päättää HSY:n yhtymäkokous. Konserniohjeen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025.

Konserniohjeluonnos on hyvin valmisteltu kokonaisuus ja ohjaa tarkoituksenmukaisella tavalla HSY-konsernin toimintaa.

Vantaan kaupunki lausuu jäljempänä konserniohjeen ennakkokannan antoa, hallitusjäsenten määrää sekä hallituspalkkioiden määräytymistä koskevista kysymyksistä. Muilta osin Vantaalla ei ole lausuttavaa konserniohjeluonnoksesta.

Tytäryhteisöille annettavat ennakkokannat:

Konserniohjeluonnoksen kohdan 7.2 mukaan yhtymäkonserniin kuuluvan tytäryhteisön on hankittava HSY:n ennakkokanta ennen merkittävästä asiasta päättämistä.

Tytäryhteisön on hankittava HSY:n toimitusjohtajan ennakkokanta ennen päätöksentekoa seuraavista asioista:

- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen, kun kyse ei ole olennaisesta muuttamisesta;
- yhtiökokoukselle tehtävä voitonjakoehdotus, mikäli se poikkeaa yhtiön tavanomaisesta voitonjakokäytännöstä;
- lainananto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiötä sitovien rahavelvoitteiden antaminen.

Tytäryhteisön tulee hankkia HSY:n konsernijohtoon ennakkokanta seuraavissa asioissa:

- periaatteellisesti laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä toiminnan muuttaminen, mukaan lukien toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädännön mukaisen sidosyksikköasemansa suhteessa HSY:hyn;
- sulautuminen, jakautuminen tai tytäryhteisön perustaminen sekä muu yritysjärjestely kuten yrityskauppa;
- omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan;
- toimintaan nähden merkittävä investointi;
- toimintaan nähden epätavallinen tai merkittävä lainanotto tai -anto tai muu vastaava merkittävä rahoitusjärjestely;
- merkittävä henkilöstöpoliittinen muutos, esimerkiksi toimitusjohtajan valinta;

- merkittävän sopimuksen tai vastaavan tekeminen, joka johtaa kuntayhtymäkonsernin sisällä merkittävän vastuun syntymiseen.

Konsernijohtoon kuuluu konserniohjelun kohdan 3.2 mukaan HSY:n hallitus, toimitusjohtaja ja talousjohtaja. HSY:n hallitusta konsernijohtossa edustaa hallituksen puheenjohtaja, jollei hallitus toisin päättä.

Konsernijohtoon ennakkokantaa edellyttävät asiat ovat luonteeltaan sellaisia, että niistä tulisi edellyttää HSY:n hallituksen ennakkokantaa. Kaikki kyseiset asiat ovat tytäryhteisön toiminnan kannalta erityisen merkittäviä ja siten merkittäviä myös yhtymäkonsernin kannalta. Päätösvalta ennakkokannan antamisesta tulisi siten olla HSY:n hallituksella eikä kolmen henkilön muodostamalla konsernijohtolla.

Tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano:

Konserniohjelun kohdan 9.1 mukaan Tytäryhteisön hallitukseen valitaan pääsääntöisesti 3 jäsentä. Perustellusta syystä tytäryhteisön hallituksen koko voi olla enemmän.

Konserniohjeen kirjaus pääsääntöisesti kolmesta hallituksen jäsenestä on HSY:n tytäryhteisöjen toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukainen.

Konserniohjelun käsittelyn yhteydessä on noussut esiin HSY:n merkittävimmän tytäryhteisön Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksen kokoonpano.

Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksessa jäsenenä ja varajäsenenä on useita HSY:n hallituksen jäseniä ja varajäseniä. Tämä aiheuttaa jääviyteen liittyviä ongelmia päätöksenteossa tilanteissa, joissa HSY:n hallituksessa päätetään Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n asioista. Jääviyteen liittyviä ongelmia saattaa aiheutua myös Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksessa.

Vantaan kaupunki kehottaa HSY:tä tarkastelemaan jatkossa tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanoja. Muun muassa Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksen kokoonpanon osalta tulisi jatkossa hallituksen kokoonpanossa kiinnittää huomiota, ettei esteellisyysohjelmissa vaikeuteta yhtiötä koskevaa päätöksentekoa. Lisäksi kehoitetaan tarkastelemaan Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hallituksen jäsenten määrää ja varajäsenten tarkoituksenmukaisuutta ottaen huomioon yhtiön toiminnan operatiivinen luonne ja toiminnan laajuus. Yhtiön tehtävänä on toimittaa omistajatahojen vesilaitosten käytettäväksi riittävä määrä laadukasta raakavettä omistamastaan Päijänne-tunnelista. Yhtiön liikevaihto vuonna 2023 oli noin 3,2 miljoona euroa.

Yhtiön toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen yhdeksän jäseninen hallitus on tarpeettoman suuri ja voi heikentää hallituksen tehokasta työskentelyä. Myös varajäsenten valitseminen osakeyhtiöihin on ongelmallista hallitusjäsenen vastuun näkökulmasta. Esimerkiksi

Vantaan kaupungin konserniyhtiöiden hallitukseen ei valita lainkaan varajäseniä. Yhtiön osakassopimuksessa ei ole määräyksiä hallituksen koosta tai varajäsenistä.

Tytäryhteisöjen hallituksen jäsenen palkkio:

Konserniohjeluonnoksen kohdan 9.4 mukaan yhteisöjen hallituksen kokouspalkkiot määräytyvät HSY:n luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaan, mikäli kokouspalkkiot on palkkiosäännössä määritelty.

Vantaan kaupunki toteaa, että tytäryhteisöjen hallitusten kokouspalkkiot tulisi kaikissa tapauksissa olla määritetty palkkiosäännössä.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSEN KONSERNIJAOSTO